

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

Fakulta architektury

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Brno, 2017

Tereza Zvolská

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA ARCHITEKTURY

FACULTY OF ARCHITECTURE

ÚSTAV PROSTOROVÉ TVORBY

DEPARTMENT OF SPATIAL DESIGN

VLAKEM DO DVORA - PŘESTUPNÍ TERMINÁL VE DVOŘE KRÁLOVÉ NAD LABEM

TO DVUR KRALOVE BY TRAIN - TRANSFER TERMINAL IN DVUR KRALOVE NAD LABEM

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Tereza Zvolská

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. arch. Jan Mléčka, Ph.D.

BRNO 2017

Zadání bakalářské práce

Číslo práce: FA-BAK0083/2016
Ústav: Ústav prostorové tvorby
Studentka: **Tereza Zvolská**
Studijní program: Architektura a urbanismus
Studijní obor: Architektura
Vedoucí práce: **Ing. arch. Jan Mléčka, Ph.D.**
Akademický rok: 2016/17

Název bakalářské práce:

Vlakem do Dvora - Přestupní terminál ve Dvoře Králové nad Labem

Zadání bakalářské práce:

Předmětem práce je vypracovat architektonicko-urbanistický návrh nového přestupního terminálu ve Dvoře Králové nad Labem. Terminál bude sdružovat současné autobusové linky a novou vlakovou trať využívající současnou vlečku. Mimo vlastní dopravní funkce se předpokládá i návrh občanské vybavenosti – obchody, pošta, služebna městské policie apod. Důraz bude kladen na vztah řešeného území s městem. Nový terminál bude sloužit i jako vstupní brána do města. Řešené území trojúhelníkového tvaru je vymezeno stávajícími železničními vlečkami a ulicí 28. října.

Rozsah grafických prací:

Stavební program:

- přestupní terminál vlak-autobusy: kolejiště (možno využít stávající) a pojízdné plochy autobusů včetně nástupních hran a přístřešků pro cestující; výpravní budova se zázemím pro cestující i personál, dispečinkem a nutným technickým zázemím;
- volitelně lze zahrnout: zázemí pro cyklisty včetně parkoviště kol; poštu; služebnu městské policie; obchody; další funkce dle výběru studenta;
- do návrhu není nutné zahrnout parkovací stání, je možné uvažovat s využitím stávajících stání před obchodním domem Tesco v těsném sousedství, a to i pro parkování P+R;
- do návrhu je nutné integrovat stávající trafostanici.

Obsah práce:

- Textová část; tabulka bilancí; analýzy místa; vlastní strategie / Koncept;
- Situace širších vztahů; situace 1:1000 / 1:500; charakteristický řez územím 1:1000 / 1:500;
- Púdorysy 1:200 / 1:100 včetně legendy místností a výkazu výměr;
- Charakteristické řezy, pohledy 1:200 / 1:100; detail 1:50 – 1:1; perspektiva /axonometrie (exteriér, interiér); Model

Seznam literatury:

Stavební zákon (183/2006 Sb.), prováděcí vyhlášky (501/2006 Sb., 268/2009 Sb, a 398/2009 Sb.) a související normy

Územní plán Dvora Králové nad Labem. URL:

<http://www.mudk.cz/cs/radnice/uzemni-planovani/uzemni-plany/dvur-kralove-nad-labem-ma-novy-uzemni-plan.html>

NEUFERT, Ernst a Peter NEUFERT: Navrhování staveb: zásady, normy, předpisy o zařízeních, stavbě, vybavení, nárocích na prostor, prostorových vztazích, rozměrech budov, prostorech, vybavení, přístrojích z hlediska člověka jako měřítko a cíle, Consultinvest, 2000.

PONEŠOVÁ, Barbora a Jan FORETNÍK: Atlas zelených staveb - současná udržitelná architektura. VUT FA, Brno, 2012.

KOTAS, Patrik, Dopravní systémy a stavby. ČVUT FA, Praha, 2007.

COLLIS, Hugh. Transport, Engineering and Architecture. Architectural Press, 2003.

JONES, Will. New Transport Architecture: Travel Hubs in the 21st Century. Octopus Books, 2006

NORBERG-SCHULZ, Christian: Genius loci. Dokořán, 2010.

GEHL, Jan. Města pro lidi. Nadace Partnerství, 2012.

Termín zadání bakalářské práce: 13.2.2017

Termín odevzdání bakalářské práce: 9.5.2017

Bakalářská práce se odevzdává v rozsahu stanoveném vedoucím práce; současně se odevzdává 1 výstavní panel formátu B1 a bakalářská práce v elektronické podobě.

Tereza Zvolská
student(ka)

Ing. arch. Jan Mléčka, Ph.D.
vedoucí práce

-----
doc. Ing. arch. Jiří Palacký, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Brně dne 13.2.2017

-----
doc. Ing. arch. Jan Hrubý, CSc.
děkan

Identifikační údaje

Řešené území se nachází v katastrálním území Dvůr Králové nad Labem. Prostor trojúhelníkového tvaru je vymezen stávajícími železničními vlečkami a ulicí 28. října. Jedná se o tyto pozemky: část 3987/1 (vlečka), 2048/3, 2048/9, 2048/10, 2048/11, 2048/13, 2041/4, st. 2602 (trafostanice) a st. 2415 (k demolici).

Východiska

Dvůr Králové nad Labem je historické město s cca šestnácti tisíci obyvateli a rozlohou 3 583 ha, z nichž 174 ha zaujímá zastavěná plocha. Nachází se v okrese Trutnov v centrální části Královéhradeckého kraje asi 35 km severně od Hradce Králové. Město s tradicí textilního průmyslu má řadu historických, kulturních i uměleckých památek a je jedním z turistických center východních Čech.

Nový přestupní terminál bude sdružovat stávající autobusové nádraží, které není v majetku města, a město tudíž nemůže zasahovat do jeho nevyhovujícího stavu, a novou vlakovou trať, kterou bude obsluhovat přímá linka z Pardubic do Dvora a spoj pendlující mezi stávající železniční stanicí (vzdálenou cca 2 km vzdušnou čarou od centra města) a novým terminálem.

Koncept

Cílem návrhu je vytvořit kontinuální veřejný prostor. Smazání hranic mezi dopravní plochou, veřejným a komerčním prostorem. Decentralizace funkcí a odpoutání se od zónování prostoru. Celý prostor funguje jako jeden celek - pěší zóna bez zbytečných bariér. Vzhledem k nestabilizovanému okolí (supermarket Tesco, nedaleký brownfield, Vánoční ozdoby,...) není prostor přesně vymezen, ale oddělen pouze měkkou hranicí, která umožňuje propojení a navázání i v případě budoucích změn v území.

Jedinou bariéru v prostoru tvoří vlakové koleje, které jsou kvůli nástupišti zapuštěné do země, a tvoří tak významnou hranici. Vlakové nástupiště na stávající vlečce, určené pro spoje z Pardubic do Dvora Králové, bude tvořit klasický perón, s nutným převýšením vůči kolejím.

Druhé nástupiště ale lze řešit mnohem přívětivěji vzhledem z veřejnému prostoru: tramvaj, která v prostoru netvoří téměř žádnou bariéru. Tento druhý spoj by měl sloužit pouze jako kyvadlový mezi novým terminálem a stávající železniční stanicí, což k délce trati 3,7 km a nízkou rychlostí, kterou lze v tomto úseku jet, je mnohem výhodnější pro tramvaj. Tramvaj má stejný rozchod kol jako vlak, a celkově je s železnicí kompatibilní. Výhoda tramvaje je také v možnosti budoucího napojení dále do města, což by u vlaku nebylo možné.

Urbanistické řešení

Doprava v území funguje na principu náměstí, které je tvořeno volnou plochou, určené jsou pouze vjezdy a výjezdy z území. Autobusy do prostoru terminálu vjíždí z ulice Alešova, odkud se jejich trajektorie paprskovitě rozbíhá k jednotlivým nástupištím. Výjezd z území je zajištěn přes ulici 28. října, která je zahrnuta do řešené plochy.

12 samostatných objektů terminálu je uspořádáno paprskovitě po směru jízdy autobusů. Každé nástupiště je na samostatné linii, a společně se zelení vymezují veřejný prostor.

Architektonické řešení

Jednotlivá nástupiště jsou tvořena pásy s vlastním přístřeškem zastávky a nástupní hrany, přidružené funkce a doplněné o zeleň a mobiliář. Budovy mají jednotnou šířku 4 m, liší se jejich délka v závislosti na funkci, kterou zastávají. Stavby jsou velice jednoduchého tvaru a minimální vnitřní plochy, protože hlavní důraz je dávána na veřejný prostor mezi nimi.

Provozní řešení

Terminál zahrnuje i veřejné funkce a služby, takže není závislý pouze na cestujících využívajících veřejnou dopravu. Každá z 12 staveb nabízí jinou funkci: pekárnu, trafikou, kavárnu, opravnu obuvi a oděvů, prodejnu ovoce a zeleniny, vinárnu a nekomerční prostory knihovny, infocentra, pokladen, veřejných záchodů a zázemí pro řidiče. Funkční náplň budov tedy nabízí škálu služeb využitelných po celý den. Jednotlivé budovy jsou orientované do dvou otevřených prostorů, uprostřed nichž jsou vodní fontány a rozcestník s hodinami pro snazší orientaci.

Zastávky určené pro různé druhy spojů jsou výrazně barevně odlišeny (kolejová doprava, dálkové autobusové linky, regionální autobusové linky a výstupní stání), každé nástupiště je také na fasádě označeno velkým číslem, aby bylo rozeznatelné i z dálky.

Stavebně-technické řešení

Stavby a přístřešky zastávek jsou konstrukčně velice jednoduché. Obvodové zdi z keramických zdících tvarovek a železobetonové sloupy vynášejí železobetonovou desku střechy. Vnitřní dispozice jsou odděleny příčkami z keramických tvarovek - vzhledem k malé šířce staveb 4m není nutná žádná vnitřní nosná stěna. Zdi jsou založené na základových betonových pásech, sloupy na patkách.

Fasáda obvodových zdí je opatřena obkladem z perforovaného nerezového plechu, který barevně odlišuje druhy zastávek a obsahuje i číslo daného nástupiště. V plechovém obkladu jsou přiznané pouze otvory výloh a vstupy pro zákazníky. Dveře pro zaměstnance a okna jsou "schovaná" pod plechem, a objekty tak působí kompaktním dojmem, ale světlo přes perforovaný obklad do interiéru dopadá a za tmy naopak okna prosvítají přes fasádu.

Celý prostor bude vyskládán dlažbou vyspádovanou směrem k zeleným pásům, kde se dešťová voda bude vsakovat do podloží. Pásky zeleně budou osázeny extenzivní směsí travin a trvalek, doplněné o stromy - středně velké dřeviny s vysoce vykmeněnou korunou ve výšce nad 4 metry.

Tabulka bilancí

Celková plocha pozemku	16 728 m ²
Zastavěná plocha staveb	800 m ²
Hrubá podlažní plocha nadzemních podlaží	568 m ²
Hrubá podlažní plocha podzemních podlaží	0 m ²
Celková hrubá podlažní plocha	568 m ²
Obestavěný prostor nadzemních podlaží	2800 m ³
Obestavěný prostor podzemních podlaží	0 m ³
Celkový obestavěný prostor	2800 m ³
Předpokládaná cena	30 980 504 Kč